

A képépítő

Fischer Ernő emlékkiállítás az Újlipótvárosi Klub-galériában április 8-ig látható

A magyar képzőművészet középnemzedékének számos tagja Fischer Ernő „köpönyegéből” bújt elő. Ezt a tényt ugyanakkor felülírja az a csend, amely a 10 éve elhunyt alkotó munkásságát körülveszi. Fischer életében is visszahúzódo és alkotást tanítással, majd tanítást újra alkotással cserélő alkat volt, ám kétségtelen, hogy főiskolai majd szabadiskolai tanítási gyakorlata, képelemző, képépítő gyakorlatai nagyhatású szemléletformáló eseményei voltak am a gyar művészeti életnek a 70-es 90-es évek között. Szegedi főiskolai tanszékvezető tanárként, majd az angyalföldi Moholy-Nagy- kör és a Fáklya klub vezetőjeként, később a budaörsi alkotókör szellemi vezetőjeként tanította mindazt, ami műveltsége, képzettsége ,művészetfilozófiai ismeretei alapján átadható volt tanítványainak.

Fischer Ernő életének 88 éve átíveli a magyar művészet sokszoros megújulási törekvéseinek korszakos epocháit. A losonci születésű és Prágában tanult Fischer részese volt az Európai Iskola hanyatlásának, a szocialista realizmus nevű képződmény tündöklésének és bukásának, az új magyar modernizmus sete-suta felemelkedésének.

Mindezek alig tükröztethetőek vissza az oeuvre-ben. Fischer eszménye a szín és kép egysége, a filozófiailag körüljárható alkotói folyamat totalitása volt. Korán felfedezi magának a romanika és gótika puritán emelkedettségét, csakúgy, mint Paul Klee tiszta képépítői absztrakt festészetét. E páros hatás bűvöletében Fischer folyamatos redukciót hajtott végre bonyolult kollázs-technikáján, lassan maga mögött hagyta az ábrázolás barokkos cirádáit és felszabadultan festette képrétegeit, gyöngyözte azokat egy Michaux-i kalligráfiával.

Fischer esztéta is volt de nem rajongott az esztéticizmusért. Végletekig puritán, szikár alakja nélkülözte a festőfejedelem attitűdjét, s munkásságában is a mester-tanítvány viszonyt az

egyenrangú alkotók párbeszédéként élte meg. Így volt lehetséges, hogy szűkebb tanítványi köre életének utolsó éveiben kollektív alkotótársi viszonyba került a Mesterrel.

Képeinek áttetsző aranyai, türkizei, a felületet felületre halmozó barna és mélyvörös rétegek egy befolyanak a vonalhálók indáival. Fischer nem lefelé bányászott a képrétegekbe, felfelé épített. S megállni csak akkor volt képes, mikor rálelt a végső színelem kép egyensúlyt megadó narancs vagy piros esetleg fekete foltjára. „Ez hiányzott még „ - állította, s beillesztette a kis négyzetet a képtérbe.

Szakmai hitele írásaiban, tanulmányaiban, képelemző módszertani kötetében is fel-feltűnik, ám még inkább felfedezhető festményeiben, melyből most az Újlipótvárosi Klub-Galéria ad szélesebb válogatást. Olyan fontos művek mint a 1988-as Korpusz, vagy az Angyali üdvözet (1987) jelzik a tematikai sokszínűségben felbukkanó vallási elemet. A Prága (1972) a tájképi –azon belül- a városkép-a vitorlás hajók a mozgalmasabb, ám a faktúrát itt is középpontba állító festészet szép példái. A Látomás és az egyik utolsó kép a Struktúra a totális lírai absztrakció világába vezet, melyről Nátyi Róbert a megjelenés alatt álló emlékkötet szerző-szerkesztője így ír :

” Azt hiszem Fischer Ernő festészetében egy szinte teljesíthetetlen, heroikus feladatra vállalkozott (amely teljesíthetlenségének tökéletesen tudatában volt). Úgy tűnik az eredendően irodalmias témakörök ellenére is ki akarta küszöbölni a textust, a narratívát, hogy a kép csak szimbolikus formáin keresztül hasson. Ennek a célnak elérése érdekében nem érdekli a hétköznapi aktualitása, érdeklődése az örökérvényű gondolatok, szellemi eredmények felé viszi. Ezek szerint Fischer Ernő is osztotta Mark Rothko nézetét, miszerint:

„A téma lényeges, de csak az, amely tragikus és időtlen.”

Sinkó István